

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____
(підпис)
“ ___ ” _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня освіти

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «»

(назва освітньої програми)

на тему:

«Ефективність використання та формування активів ПАТ “Одескабель”»

(назва теми)

Виконавець:

студент ФЕУП Переделко С.М.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Д.Є.Н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бабій О.М.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

АНОТАЦІЯ

Передєлко С.М. «Ефективність використання та формування активів ПАТ "Одескабель"»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «076 «підприємництво, торгівля та біржова діяльність»»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою

«Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності».

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У проведеному дослідженні надано теоретичне узагальнення та рішення наукового завдання, яке полягає в розроблених науково-методичних і практичних підходах щодо визначення шляхів підвищення ефективності формування та використання активів підприємства. За результатами досліджень виділені основні напрями поліпшення використання активів в ПАТ «Одескабель» та оптимізації формування.

Ключові слова: активи, структура активів, власний капітал, формування активів, вартість капіталу, динаміка, управління, оптимізація.

ABSTRACT

Perediello S.M. "Effectiveness of use and formation of assets of Odeskabel PJSC"

Qualification work for obtaining a master's degree in the specialty "076 "Entrepreneurship, trade and exchange activity""

(code and name of specialty)

according to the educational program

"Economics of the enterprise and the organization of entrepreneurial activity."

(name of educational program)

Odesa National University of Economics. – Odesa, 2023.

The conducted research provides a theoretical generalization and solution to the scientific task, which consists in the developed scientific-methodical and practical approaches to determining ways to increase the efficiency of the formation and use of the company's assets. According to the results of the research, the main directions for improving the use of assets in PJSC "Odeskabel" and optimizing the formation are highlighted.

Keywords: assets, asset structure, equity capital, asset formation, cost of capital, dynamics, management, optimization.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1. Суть і принципи класифікації активів підприємства	8
1.2 Чинників, що визначають ефективність використання оборотних активів підприємства	11
1.3 Методика аналізу ефективності використання оборотних активів підприємства	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ І ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРотНИХ АКТИВІВ В ПАТ "ОДЕСКАБЕЛЬ"	26
2.1 Загальні відомості про підприємство	26
2.2 Аналіз складу, динаміки та структури оборотних активів	39
2.3 Аналіз ефективності використання оборотних активів підприємства	47
РОЗДІЛ ІІІ. РОЗРОБКА І ОЦІНКА НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРотНИХ АКТИВІВ ПАТ "ОДЕСКАБЕЛЬ"	59
3.1. Основні напрями підвищення ефективності використання оборотних активів підприємства ПАТ "Одескабель"	59
3.2. Оцінка ефективності запропонованих заходів і їх вплив на результати діяльності підприємства ПАТ «Одескабель»	63
ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	83

ВСТУП

Нестабільність економічної системи нашої країни зумовила необхідність розробки нових підходів до ефективного управління активами підприємства з метою зниження ризику фінансової неспроможності і підвищення рівнів його рентабельності і конкурентоспроможності.

Закони ринкової економіки не змінюються з роками: бізнес починається з грошей, постійно їх потребує і існує заради примноження грошей. Тому однією з найголовніших проблем фінансового менеджменту є формування раціональної структури джерел фінансування необхідних обсягів витрат та забезпечення бажаного рівня доходів.

Питання фінансування підприємства в першу чергу стосуються розподілу прибутку (дивідендної політики) та формування структури капіталу. Саме ці рішення визначають довгострокову життєздатність підприємства і, як правило, належать до компетенції його вищих керівників.

При цьому раціональна структура джерел фінансування тісно пов'язана з дивідендною політикою, яку проводить підприємство. Їх зв'язок полягає у тому, що досягнення достатньої чистої рентабельності власного капіталу та високого рівня дивіденду залежить від структури капіталу; в свою чергу, можливості підприємства щодо формування тієї чи іншої структури капіталу залежать від чистої рентабельності власного капіталу та норми розподілу прибутку на дивіденди.

Проблема планування структури капіталу має дві складові: перша – співвідношення часток боргу та власних коштів; друга – вибір конкретних фінансових інструментів для залучення капіталу.

Оптимізація структури капіталу – це безперервний процес адаптації до змін економічної ситуації, податкового законодавства, змін конкурентних переваг.

Рішення про вибір структури капіталу неможливо прийняти ізольовано. Воно є частиною обґрунтованої стратегії фінансування, яка враховує ринкову

позицію підприємства, майбутні інвестиційні потреби, очікувані грошові потоки, дивідендну політику і потребу у фінансуванні.

Одним з аспектів вивчення даної теми є адаптація зарубіжних теорій структури капіталу до вітчизняних умов господарювання, їх вдосконалення в цьому напрямку.

Оптимізація структури капіталу є однією із найбільш важливих та складних задач, що вирішуються в процесі управління його формуванням.

Граничні межі оптимальної структури капіталу дозволяють визначити поле відбору конкретних його значень. В процесі цього відбору враховується вплив різноманітних чинників, що характеризують індивідуальні особливості діяльності конкретного підприємства.

Головна мета даної дипломної роботи – проаналізувати організацію і ефективність управління структурою капіталу підприємства, що досліджується, виявити основні проблеми фінансового менеджменту і дати рекомендації по удосконаленню напрямків формування та використання фінансових ресурсів.

Предметом дипломної роботи виступає оптимізація структури капіталу підприємства.

Об'єктом дослідження виступає ПАТ «Одескабель».

Відповідно до мети задачами дипломної роботи є:

- визначити сутність оптимальної структури капіталу;
- розглянути та проаналізувати висновки теорій структури капіталу;
- дослідити та обрати для підприємства методи та критерії оптимізації структури капіталу;
- для обґрунтування пропозицій щодо оптимізації структури капіталу провести загальний фінансово-господарський, фінансовий аналіз та кількісний і якісний аналіз структури капіталу;
- розрахувати показник цільової структури капіталу ПАТ «Одескабель» відповідно до мети оптимізації структури капіталу;
- запропонувати підприємству заходи щодо поліпшення

політики управління структурою капіталу;

- проаналізувати ефективність всіх можливих варіантів оптимізації структури капіталу.

При написанні дипломної роботи використовувалися наступні методи дослідження: монографічний, аналіз і синтез, узагальнення, розрахунково - аналітичний, аналіз відносних показників, графічний, економіко- математичні, економіко-статистичні.

Інформаційною базою фінансового аналізу була бухгалтерська звітність підприємства за 2020-2022 роки, а саме: бухгалтерський баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів та звіт про власний капітал, а також інша фінансова документація.

У якості джерел інформації були опрацьовані та використані підручники, посібники, монографії, публікації періодичних та інтернет-видань, аналітичні матеріали з питань оптимізації структури та її проблемних аспектів, а також з фінансового менеджменту, оцінки фінансового стану.

ВИСНОВКИ

Отже, після аналізу та дослідження теоретичних основ обґрунтування напрямів ефективного використання оборотних активів підприємства варто зробити відповідні висновки:

1. Визначено економічний зміст оборотних активів підприємства, склад і класифікація. Варто відзначити, що оборотні активи підприємства відіграють особливу роль у житті підприємства, на його основі проводиться безперервний, циклічний операційний процес, а його обсяги впливають на процес відтворення капіталу підприємства, що є базою для комерційної діяльності суб'єкта господарювання.

2. Охарактеризовано чинники впливу на ефективність використання оборотних активів. Сукупність чинників, які впливають на ефективність використання потенціалу оборотних активів на підприємствах у загальному вигляді можна поділити на дві групи: чинники зовнішнього середовища (опосередкованого впливу) – ті, якими підприємства не можуть управляти, але повинні до них пристосовуватися, і внутрішнього середовища (безпосереднього впливу), які залежать від здібностей менеджерів підприємств управляти оборотними активами.

3. Обґрунтовано методи оцінки ефективності формування і використання оборотних активів підприємства. Аналіз оборотних активів підприємства – важливий процес, який заключається в вивченні майнового стану й основних показників оборотних активів підприємства, у процесі його фінансово- господарської діяльності з метою виявлення шляхів підвищення його ринкової вартості та забезпечення ефективного розвитку. Оцінка ефективності формування і використання оборотних активів підприємства здійснюється за допомогою спеціальних фінансових коефіцієнтів. Основні з них традиційно групуються таким чином: показники ліквідності та показники оборотності (ділової активності) зможе збільшити величину власних оборотних активів.

4. Були охарактеризовані та проаналізовані тенденції розвитку сфери діяльності підприємства. Кабельна галузь є важливою складовою інфраструктури та технологічного розвитку сучасного світу. За останні роки спостерігається тенденція до зростання попиту на кабельні рішення, особливо в сферах телекомунікацій, енергетики та IoT. Прогнозуються перспективи для подальшого розвитку галузі, але великою мірою вони будуть залежати від технологічних і регуляторних змін у майбутньому. Кабельна промисловість може підвищити свою ефективність у різних сферах, таких як зменшення споживання енергії та використання енергоефективних технологій. Ще один важливий аспект – створення перспективних конструкцій кабельно-провідникової продукції. Кабельні підприємства також можуть активізувати свої інноваційні зусилля та створювати високотехнологічні продукти. Співпраця з вітчизняними підприємствами над спільними інноваційними проектами – ще один шлях просування. Зменшення використання металів у виробництві шляхом використання альтернативних матеріалів також є важливим фактором. Поряд з цим формування інтелектуальної власності та заохочення раціоналізації та винахідництва є надзвичайно важливими. Для кабельних підприємств також вкрай важливо прийняти міжнародні стандарти управління якістю та захистити інтереси вітчизняних виробників консолідованими зусиллями.

5. Був зроблений стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства. Були визначені фактори мікро та макросередовища. Розроблений PEST-аналіз.

6. Був виконаний аналіз внутрішнього середовища підприємства. Проведений аналіз динаміки основних економічних показників діяльності підприємства, аналіз ресурсів підприємства та ефективності їх використання, зробити висновки про загальну ефективність діяльності підприємства. Також зроблено аналіз за роками показників фінансового стану, фінансової стійкості та платоспроможності. На підставі проведеного аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища виконано SWOT-аналіз підприємства.

Розроблено комплексний аналіз проблемних питань, визначених темою дослідження кваліфікаційної роботи магістра.

7. Основною метою управління оборотними активами є оцінка та виявлення проблем, пов'язаних з організацією, раціональністю та прийняттям різноманітних управлінських рішень усередині підприємства, зокрема щодо розвитку, антикризового управління, залучення інвестицій та інших напрямків.

8. Фінансовий стан підприємства безпосередньо залежить від оборотних коштів, вкладених в оборотні активи. Чим вищий коефіцієнт оборотності, тим швидше кошти, інвестовані в актив, перетворюються в готівку, яку організація може використовувати для погашення своїх боргів. Показник оборотності активів пояснює структуру активів організації та залежить від оборотності її основних засобів, запасів і дебіторської заборгованості.

9. Змоделювати оптимальну структуру фінансування змінних джерел капіталу обігу підприємства, і зробити висновок, що загальна сума поповнення оборотних коштів становить 960 253 550 грн.

Оптимальний склад джерел фінансування передбачає довгострокові кредити в сумі 960 249 550 грн. Нове залучення боргового капіталу буде корисним, оскільки це збільшить рентабельність власного капіталу, тобто фінансовий леверидж збільшиться з 29,68 до 49,37.

Основними принципами формування системи діагностики економічної ефективності управління оборотними активами підприємства є простота, своєчасність розрахунку та збалансованість обраних показників. Система збалансованої системи показників є найкращою системою для всебічної оцінки та управління ліквідними активами компанії, оскільки вона дозволяє досліджувати як фінансові, так і нефінансові компоненти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Одеський кабельний завод. *Вікіпедія*. URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/ Одесский_кабельный_завод](https://ru.wikipedia.org/wiki/Одесский_кабельный_завод) (дата звернення: 15.11.2023).
2. Офіційний сайт ПАТ «Одескабель». URL: <https://odeskabel.com/ru/about-us/history.html> (дата звернення: 15.11.2023).
3. Форма № 1 "Баланс (Звіт про фінансовий стан)" ПАТ «Одескабель».
4. Форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» ПАТ«Одескабель».
5. Ясинська М. Н. Публічне акціонерне товариство та як його відкрити в Україні. *МС.Today*. 2022. URL: <https://mc.today/publichnoe-aktsionernoeobshhestvo/#ss1> (дата звернення: 15.11.2023).
6. Бобяк А. П. Формування інформаційної системи економічного аналізу власного капіталу. *Статистика України*. 2014. № 3. С. 34– 37.
7. Боднарчук А.В. Удосконалення комплексного економічного аналізу власного капіталу. *Бізнес Інформ*. 2013. № 3. С. 282–285.
8. Бондаренко Т. В. Аналіз основних джерел формування власного капіталу на промисловому підприємстві. *Економіка. Управління. Інновації*. 2013. Випуск № 2 (10). С. 1 – 7.
9. Борт О. В. Управління власним капіталом підприємства. Класичний приватний університет. Запоріжжя : КПУ, 2014. 8 с.
10. Бруханський Р. Методика ведення стратегічного фінансового обліку на підприємствах: інжиніринговий аспект. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2014. № 8. С. 18 – 28.
11. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах / Ф. Ф. Бутинець, Л. Л. Горецька. Житомир : ПП «Рута», 2002. 544 с.

12. Бутко А. Д. Щодо питання управління власним капіталом підприємства. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2014. Вип. 35. С. 56–60.
13. Варичева Р. В. Власний капітал: функціональний підхід до трактування сутності, напрями класифікації у вітчизняній та зарубіжній практиці. *Вісник ЖДТУ*. 2011. № 2 (52). С. 37- 42.
14. Вітренко О. В. Облікова політика підприємства як інструмент інформаційного забезпечення фінансової безпеки в управлінні власним капіталом. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Випуск 11. С. 140 – 144.
15. Волонтир Л. О. Економіко-математичне моделювання в аналізі ефективності використання фінансових ресурсів. *Збірник наукових праць ВНАУ*. 2011. №2 (53). С. 29 – 36.
16. Воськало Н. М. Аналіз власного капіталу. Київ: 2012. С. 73 – 77.
17. Гайдаєнко О.М. Формування оптимальної структури капіталу підприємства. *Міжнародний збірник наукових праць Облік. Економіка. Менеджмент : наукові нотатки*. 2018. № 1(9). С. 100–107.
18. Гарасим П. М. Власний капітал підприємства як об'єкт обліково-аналітичної діяльності. *Економічні науки: Серія «Облік і фінанси»*. 2015. Випуск 12 (45). С. 67 – 73.
19. Григораш Т. Ф. Оцінювання рентабельності власного капіталу підприємств України за видами економічної діяльності. *Ефективна економіка*. 2018. № 2.
20. Давиденко Н. М. Фінансовий леверидж в оптимізації структури капіталу акціонерних товариств. *Агросвіт*. 2015. № 1. С. 10-13.
21. Джеджула В. В. Особливості управління капіталом підприємств кондитерської галузі. *ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ*. 2019. Випуск 7. С. 128 – 133.

22. Джеджула В. В. Перспективи використання сучасних форм фінансового забезпечення інноваційної діяльності вітчизняних підприємств. Управління інноваційною, інвестиційною та економічною діяльністю інтегрованих об'єднань та підприємств : монографія / за заг. ред. Л.М. Савчук. Дніпропетровськ: Пороги, 2018.520 с.

23. Довбня С. Б. Оптимізація фінансування як засіб підвищення фінансової стійкості підприємства. *Економічний вісник*. 2014. №1. С. 88 – 94.

24. Дрига С.Г. Диспропорції в структурі капіталу підприємства та їх вплив на фінансові показники роботи підприємства. *Молодий вчений*. 2019. № 8 (48). С. 441 – 445.

25. Дрозд І. В. Напрями підвищення ефективності використання власного капіталу вітчизняними підприємствами. *ВІСНИК ЖДТУ. Економічні науки*. 2009. № 1 (47). С. 1 – 5.

26. Дропа Я. Б. Оптимізація структури фінансових ресурсів підприємств в сучасних умовах. *БІЗНЕСІНФОРМ*. 2018. №4. С. 169 – 175.

27. Дуда С. Т. Узагальнення методичних підходів до оптимізації структури капіталу підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 24. С. 227 – 232.

28. Єпіфанова І. Ю. Сучасні підходи до аналізу ефективності управління власним капіталом підприємства. *Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет: Економічна думка*. 2015. № 2. С. 71 – 76.

29. Єпіфанова І. Ю. Сучасні підходи до аналізу ефективності оптимізації структури капіталу підприємств кондитерської галузі України. *Економіка та суспільство*. 2018. № 7. С. 313-319.

30. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / за ред. В.Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. 9-те вид., доповн. К.: Знання, 2014. 710 с.

31. Економіко-математичне моделювання: Навчальний посібник / За ред. О. Т. Івашука. Тернопіль: ТНЕУ: Економічна думка, 2008. 704 с.

32. Жерліцин Д. М. Фінансовий важіль робочого капіталу як інструмент аналізу ефективності операційної діяльності підприємства. Економічний аналіз : зб. наук. праць. *Тернопільський національний економічний університет*; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. Тернопіль : ТНЕУ: Економічна думка. 2014. Том 17. № 2. С. 24-29.

33. Баранова В.Г. Теоретичні засади управління оборотним капіталом. *Вісник соціально-економічних досліджень*. Одеса : ОДЕУ, 2018. № 30. С. 32-36.

34. Бетехтіна Л. О. Економічна сутність оборотного капіталу підприємства. *Держава і регіони*. Сер.: Економіка і підприємництво. 2015. № 6. С. 378–381.

35. Бодаренко О.С. Методологічні основи управління оборотними активами підприємств. *Інвестиції практика та досвід*. 2016. № 4. С. 40–44.

36. Бондаренко О. С. Управління поточними активами: теоретичні основи та практичне застосування. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. №3 (66). С. 51–56.

37. Бровко Л.І. Юрченко А. А., Королькова Т.В. Оптимізація оборотних активів та їх вплив на діяльність підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 2. С.96-102.

38. Вишневський В. Теорія вартості в економічній науці. *Економіст*. 2018. №5. С. 35-46

39. Власова Н. О. Фінанси підприємств : навч. посібник. К. : ЦНЛ, 2007. 271 с.

40. Демченко Т.А. Оборотні активи та їх відображення в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності. *Актуальні проблеми економіки*. 2017. № 9. 227 с.